

Per Øverland: Historieglimt 237

Mellomveien

Kan en vanlig bygate være interessant? Jo, absolutt! Mellomveien er et godt eksempel. Den er forresten en vei. Den er en av de mange veitraséene på Lademoen som røper at her gikk gamle landeveier eller gårdsveier. Mellomveien har gått under tre ulike navn i sin lange historie. Først het den

Mellomveien, 1939. Byarkivet.

Kirkeveien eller Lade kirkevei, dernest het den Omnibusveien før den offisielt fikk sitt nåværende navn i 1915. Kirkeveien het den fra eldgammel tid. Der den nåværende kirken på Lade fra 1180 står, har det vært sammenhengende gudsdyrkelse fra før kristendommen kom til landet. Der stod det berømte hovet som er omtalt i sagaene, før den første stavkirken ble bygd. Så stod der en stenkirke før dagens kirke ble reist. Mellom maktssenteret på Lade og den nye byen på Nidarneset gikk det mye folk. De

brukte særlig Bakkestrandveien til utløpet av Ladebekken og opp til Lade gård og kirka. Alternativt gikk eller red de der Mellomveien går nå. Med litt fantasi kan vi se for oss hvordan folk og dyr i gammel tid gikk opp veier i terrenget der de ville ta seg frem. Den gangen gikk det far og stier på kryss og tvert over alt. Kanskje var det gamle veinettet faktisk mer omfattende enn dagens!

Om vi ser på adressebøkene for Trondhjem fra 1890-årene, vil vi se at befolkningen ble større for hvert år. Samtidig ser vi at husene ble flere. Gater og veier fikk stadig flere nummer. Veinettet ble utvidet. Den første adresseboka

for 1888 har flere adresser fra Lademoen selv om området da lå utenfor byens grenser. Vi finner Gamle kirkevei, Gamle kongevei, Innherredsveien, Kirkegaden, og Strandveien. Få hus har husnummer, men alle voksne personer som bodde der, er satt opp. I 1889-utgaven kommer flere gater med. I 1890 kommer et eget tillegg med overskrift «Kolonien» som er på Nerla'mon. To år senere har adresseboka et utvidet tillegg der det heter at det er med gater utenfor nåværende bygrenser. Punkt D. i tillegget heter «Kolonien og Lademoen». Der finner vi en rekke områder med hus, men ingen gater. Det er Rønningsletten, Gardermoen Grund, Sundlandmindes Grund og Voldsmindes Grund. Alle er uten gatenavn og husnummer. I de tre følgende adressebøker er

Mellomveien, 2018. Bjørn Lien.

samme tillegg med, men der sies det «Udenfor tidligere Bygrændser» i og med at Lademoen ble bydel i 1893.

I 1895 kommer det samme tillegget i adresseboka, men er her det andre områder i tillegg til de tidligere. Vi finner Lademoen, Lilleby og Rønningsmoens Grund i tillegg til Rønningsletten med 13 hus, Sundlandsmindes Grund og Voldsmindes Grund. Lademoen har «Udsigten» med 18 hus, Jordans Fabrikker og Jarlheim Nedre der ingeniør Henrik Jordan bor. Rønningsmoens Grund har Fagervang, Gardermoen, Marievold, Lillegården, Jægershvile og Fridhem,

barnehjemmet. Dette er eiendommer som lå mellom Ladeveien og Jarleveien av i dag. Lilleby har villaene i Lillebyen så som Ruud, Sandstad, Rian, Hjemmet, Lothringen, Engspretten og Tørstad. Voldsmindes Grund har en rekke eiendommer langs Innherredsveien og Sundlandsmindes Grund langs nåværende Frostaveien.

I 1896 blir Omnibusveien nevnt for første gang selv om omnibussen med hester kom i gang i 1893 og fikk sin stall for hester og vogner der Trikkestallen står i dag. Husnumrene er interessante. Nummer 2 er Ulstadløkken gård og 4 er

Mellomveien blir miljøgate, 2002. Bjørn Lien

Omnibusstallen, mens den andre siden av veien har ujevne nummer fra 1 til 9. I samme adressebok finner vi for første gang nevnt Lillebyveien. Det er nok den senere såkalte «Enkgata» som gikk fra nåværende Ladeveien og inn mellom villaene på Lilleby. I 1899 nevnes i

Omnibusveien fra Innherredsveien (ved

Buran) til venstre: «Forpakter Digre og Omnibusstalden». Det er det samme som de tidligere nummer 2 og 4. Til høyre ligger nummer 1 til 11. Dersom vi ser på numrene i Mellomveien i dag så oppdager vi at venstresida helt overraskende begynner med nummer 1 og fortsetter med jevne tall, mens den andre sida begynner med nummer 5 som er Lademoen skole. Tidligere lå også nummer 3, der apoteker Laugsand bodde, mellom nummer 2 og 4.

Navnet Mellomveien dukker for første gang opp i adresseboka for 1902-03, men da et helt annet sted enn dagens vei! Mellomveien går nå fra Omnibusstalden til høyre med blant annet Engsprættan, Hjemmet og Ruud og til venstre med Fagervang, Marievold, Lillegaarden, Fridheim og Jægershvile. Det er veien fra Omnibusstalden mot Lade! Mellomveien var da navnet på den nåværende Ladeveien og gikk mellom Omnibusstalden og Ladebroen. Senere ble navnet flyttet til nåværende Mellomveien som gikk mellom Trikkestallen og

holdeplassen på Buran. Plassen tillater ikke at vi følger adressebøkene fra år til år.

Mellomveien går nå fra Buran til Thomas von Westens gate ved Laugsand. Veien fikk sitt nåværende preg da Lademoen skole stod ferdig i 1906 og parken ble anlagt. Langs Mellomveien har det vært drevet mange og ulike forretninger og virksomheter gjennom årene; for mange til å nevne alle. Skolen, nummer 5, rommer nå Lademoen kunstnerverksteder. På nedsiden har husene jevne nummer bortsett fra nummer 1 der vi finner vi Lademoen tannlegekontor. Der lå i mange år Tillers fargehandel. Nummer 7 huset i en lang årrekke «Lademoen hjem for gamle», som har fått sin fortsettelse i Laugsand hybelbygg og helse- og velferdssenter oppe ved kirkegården. Et viktig innslag i veien var Elefantapoteket som begynte i nummer 20 i 1921. Se den fine utskårne dørrammen! Apoteket ble i 1952 flyttet til nummer 24 og i 1994 flyttet ut av bydelen. Ved nummer 20 åpner seg en stor gårds plass. Der lå tunet på Ulstadløkken gård og der ble Nidars store fabrikkbygning reist ut mot Ulstadløkkveien. I dag rommer bygningen en del av Trondheim kommunes voksenopplæring som riktignok snart flytter til nye bygg et annet sted. I nummer 32 ligger fremdeles Trikkestallen som nå brukes som skateboardhall. Jo, en bygata kan være spennende!